

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Λ. ΞΑΝΡΟΦ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΒΟΝΑΠΑΡΤΗ

Το δράμα που θα σας διηγηθώ συνέβη το Μάιο του περασμένου χρόνου. 'Οφείλω να τονίσω ευθύς εξ αρχής ότι κανείς δεν θα μπορούσε ποτέ να προβλέψει τα φριχτά γεγονότα που επρόκειτο να διαδραματισθούν εκείνο το πρωί στην οδό Βοναπάρτη.

Ήταν ή ώρα έννεα το πρωί, ο ουρανός ολόλαμπρος, οι δρόμοι κατακάθαροι. Το καναρίνι μιάς μελομανούς θυρωρού έβγαζε τρυφερές νότες κ' οί νεαροί μποέμ ζωγράφοι πήγαιναν άργά στη Σχολή Καλών Τεχνών.

Κατά τις έννεα και πέντε, ένας άνδρας, ώριμος πειά στα χρόνια, με παρουσιαστικό εύπορου άστου και με φυσιολογία άπλοϊκή και αγαθή, έμπαινε μέσα στην αυλή της Σχολής. Οί στενοχωρημένοι του τρόποι και τó δισταχτικό του περπάτημα, έδειχναν καθαρά ότι για πρώτη φορά έμπαινε μέσα στο ναό αυτόν του ωραίου και της... τρέλλας.

Έκει πλησίασε δειλά κάποιον και τόν παρακάλεσε να του δείξει τó άτελιέ του καθηγητού Ζερόμ.

Όταν του τó έδειξαν, τράβηξε προς την πόρτα του και την χτύπησε δειλά. Έπειτ' από μερικές στιγμές, κατά την διάρκεια των οποίων άκουγε μέσα στο άτελιέ σιγοψιθυρίσματα και ανάλαφρα θήματα, μιά φωνή σοβαρή του άπαντησε:

— Έμπρός!

Μά, μόλις έσπρωξε την πόρτα, ένας κουβάς γεμάτος νερό, ίσοροπημένος με τέχνη πάνω άπ' την είσοδο, χάρις σ' ένα σκονι, άναποδογύρισε, τραβηγμένος βέβαια από κάποιο χέρι που κρατούσε την άλλη άκρη του, και περιέλουσε από τó κεφάλι ώς τά πόδια τó δυστυχισμένο έπισκέπτη που είχε άπομείνει κατάπληκτος.

Μά οί νεαροί καλλιτέχναι ώρμησαν άμέσως προς αυτόν και του ζητούσαν με ύποκριτικές δικαιολογίες χίλιες συγγνώμες, λέγοντας πώς τόν είχαν νομίσει για κάποιον από τούς συντρόφους τους, πράγμα έντελώς άπίθανο, γιατί είχαν κυττάξει προσεχτικά από τη χαραμάδα της πόρτας πριν του πούν να μπη μέσα.

Έπειτα, με την πρόφασι ότι έπρεπε να στεγνώσει ó δυστυχής, του έβγαλαν τó έπανωφόρι του, τó σακκάκι του και τó παντελόνι του.

Πριν του θγάλουν τó τελευταίο αυτό μέρος του κοστουμιού του, ó δυστυχισμένος άστός έφερε μερικές δυσκολίες, μά οί νεαροί μας τόν έβεβαίωναν ότι θρισκόταν «μεταξύ καλλιτεχνών» και ότι τά μάτια τους είχαν δη «και πολλά άλλα», χωρίς όμως να του έξηγήσουν τί ακριβώς ήσαν αυτά τά άλλα.

Στó τέλος, ó φτωχός έπισκέπτης, από φόβο μήπως κρουολογήσει, άπόμεινε με τó πουκάμισο και τó γιλέκο του.

Ένω τά ρούχα του στέγνωσαν κοντά στη φωτιά, πράγμα που άπαιτούσε άρκετή ώρα βέβαια, οί νεαροί καλλιτέχναι άρχισαν να του άπευθύνουν ένα σωρό έρωτήσεις.

Έτσι έμαθαν πώς ήταν θείος κάποιου συναδέλφου τους και περαστικός από τó Παρίσι, είχε πάει να δη τόν άνεπιό του στο άτελιέ.

— Ό άνεπιός σας δεν θάρθη πριν από τις δέκα και μισή, του είπαν. Ξυπνάει πολύ άργά.

Κατόπιν οί νεαροί καλλιτέχναι που είχαν μαζευτή παράμερα και φαινόταν σαν να έξυφάνουν σκοτεινά σχέδια, δυνάμωσαν τη φωτιά τόσο, ώστε ή θερμοκρασία του άτελιέ να γίνη άνυπόφορη.

— Τί ζέστη κάνει έδω! ψιθύρισε ó φτωχός άστός, λουσμένος στον ιδρώτα του. Κρυώνετε λοιπόν;

— Όχι, μά δυναμώσαμε τη φωτιά έξ αιτίας του μοντέλου που είχε ολόγυμνο.

— Έξ αιτίας του μοντέλου;...

— Ναι, σήμερα ποζάρει στο διπλανό διαμέρισμα ó στρατάρχης Πεταίν...

— Άστειεύεστε; έκανε ó άστός κατάπληκτος. Έγώ νόμιζα πώς έρχονται έδω για μοντέλα άνθρωποι που πληρώνονται καιί...

— Όχι! Όχι! Αυτό δεν γίνεται στη Σχολή Καλών Τεχνών. Μόνο στα μικροατελιέ γίνεται... Τά πιό μεγάλα πρόσωπα έρχονται έδω ν' άπαθανατισθούν από τά πινέλλα μας κι' αυτό είναι μιά τόσο μεγάλη τιμή, ώστε κι' έμεις δεν δεχόμαστε παρά ανθρώπους τέλειους στο σώμα και μεγάλης κοινωνικής θέσεως... Νά, κυττάχτε, αυτό εκεί τó σκίτσο, άριστερά. Ξέρετε ποιός είναι;

— Όχι...

— Έ, λοιπόν, είναι ó Μπέρναρ Σώου!...

— Ά! Μπαί!... Δεν μοιάζει καθόλου με τη φωτογραφία του!...

— Κι' αυτός ó αδύνατος, άριστερά, που ξύνεται;

— Όχι, δεν τόν ξέρω.

— Είναι ó κ. Λεμπρέν, ó Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

— Άφήστε τα αυτά!... Δεν μοιάζει καθόλου!

— Είναι έτσι όπως σας τó λέμε... Μονάχα πού είναι δυσάρεστο να έχουμε για μοντέλα τέτοια ύψηλά πρόσωπα, γιατί συχνά μας κάνουν και περιμένουμε. Νά, σήμερα τó πρωί, χάσαμε τóση ώρα, περιμένοντας τόν κ. Έρριώ. Φαίνεται πώς θά είναι στο Υπουργικό Συμβούλιο...

— Άν ó κύριος ήθελε να ποζάρη, είπε τότε κάποιος, θά μας προσέφερε μεγάλη έκδούλευσι...

— Έγώ; έκανε ó έπαρχιώτης κατάπληκτος.

— Ναι, σείς έχετε θαυμάσιο σώμα... Μοιάζετε με τó Σιληνό...

— Όχι, όχι, κύριοι, είπε κάποιος άλλος, ξεχνάτε ότι ó κύριος, άν και καθ' όλα άξιότιμος, δεν κατέχει ύψηλή κοινωνική θέση; Τί έργασία κάνετε, κύριε;

— Έγώ; Είμαι δήμαρχος στο Βατραχοχώρι...

— Ά! είστε δήμαρχος Βατραχοχωρίου; Ά! τότε τó πράγμα αλλάζει... Έμπρός!... Δουλειά!... Ό κύριος θά ποζάρη... Μονάχα θά τόν παρακαλούσαμε να θγάλη όσα ρούχα του μένουν άκόμη...

— Ά! αυτό είν' αδύνατον!...

— Πώς είν' αδύνατον, άφου τó ίδιο έκαναν ó στρατάρχης Πεταίν, ó Μπέρναρ Σώ, ó Λεμπρέν, ó Μπλούμ...

— Τό έκαναν αυτό;...

— Ναι... Σας τ' όρκιζόμαστε!

Έτσι ó φτωχός άστός αναγκάστηκε να υποχωρήσει στο τέλος και να θγάλη όσα ρούχα του άπόμειναν άκόμα. Μά τη στιγμή που έτοιμαζόταν να θγάλη και τη φανέλλα, ένα δυνατό χτύπημα άκούστηκε στην πόρτα. Ένας άπ' τούς μαθητάς έτρεξε άμέσως προς αυτήν και την μισάνοιξε.

— Ω! καλημέρα σας, κυρία Μπλούμι! Ευαρεστηθήτε να μπητε μέσα! είπεν ó νεαρός ζωγράφος, μά χωρίς ν' άνοιξη έντελώς, γιατί δεν υπήρχε κανείς άπολύτως πίσω από την πόρτα.

— Όχι! Όχι! ούρλιαξε ó φτωχός έπαρχιώτης, τρομαγμένος ότι θά θρισκόταν μπροστά στην κυρία πρωθυπουργού με τέτοια άδαικτιχ περιβολή. Κρύφτε με γρήγορα!... Κρύφτε με!...

— Νά! είπεν ένας άπ' τούς μαθητάς άνοίγοντας μιά μεγάλη κόφα των σκουπιδιών. Μπήτε έδω μέσα μιά στιγμή, όσο να πουμε της κυρίας πρωθυπουργού να φύγη...

Ό έπαρχιώτης τρύπωσε μέσα στην κόφα. Μά μόλις θρέθηκε εκεί μέσα, οί καλλιτέχναι την έκλεισαν και την σήκωσαν στα χέρια τους. Έπειτα, με άπειρες προφυλάξεις, την κατέβασαν στο δρόμο, την άπόθεσαν μπρός σ' ένα σπίτι, κι' έπειτα πήγαν και στάθηκαν άπέναντι για να δούν τί θά γινόταν.

Ό φτωχός έπαρχιώτης που δεν είχε

— Κρύφτε με γρήγορα!... Κρύφτε με!...

καταλάβει τί είχε συμβῆ, περίμενε υπομονετικά νά τοῦ ἀνοίξουν τὸ σκέπασμα τῆς κόφας. Μὰ ἀφοῦ πέρασε ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας, ἀνασήκωσε ἑλαφρὰ τὸ σκέπασμα καὶ τὸ τρομαγμένο του κεφάλι πρόβαλε, ρίχνοντας ἕνα βλέμμα ἀγωνίας σὲ δρόμο.

— «Αἱ φώναξε μιὰ γρη῏α κυρία πὺ περνοῦσε σὲ ἀντικρινὸ πεζοδρόμιο. Ἐνας ἀποκεφαλισμένος!»

Καὶ λιποθύμησε μέσα στὰ χέρια τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν, πὺ εἶχαν σκάσει στὰ γέλια. Ἡ κόφα ἐν τῷ μεταξύ ξανάκλεισε. Ἐνῶ οἱ νεαροὶ μας μετέφεραν τῆ γρη῏α κυρία σ' ἕνα φαρμακεῖο, δύο ἀστυφύλακες, πὺ περνοῦσαν ἀπὸ τὸ δρόμο κουβεντιάζοντας φιλοσοφικά, στάθηκαν μπροστὰ στὴν κόφα.

— «Ἀκοῦς ἐκεῖ, εἶπεν ὁ ἕνας, νάχουν ἀφήσει ἔξω τέτοια ὦρα τὴν κόφα τῶν σκουπιδιῶν. Καὶ πῆγε νά εἰδοποιήσῃ τὴ θυρωρὸ τοῦ σπιτιοῦ, μπρὸς σὲ ὁποῖο ἦταν ἡ κόφα, νά τὴν πάρῃ μέσα.

Ἡ θυρωρὸς θῆκε ἔξω διαμαρτυρομένη πὺς δὲν εἶνε δικῆ τῆς. Καὶ ἄρχισε νά συζητῆ με τοὺς ἀστυφύλακες γιὰ τὸ περιεχόμενο τῆς μυστηριώδους κόφας. Οἱ καλλιτέχναι, κάνοντας τὸν ἀνήσυχο, εἶχαν πλησιάσει κι' αὐτοὶ.

— Πρέπει νά τὴν ἀνοίξουμε, ἔλεγαν οἱ ἀστυφύλακες.

— Σίγουρα θάχῃ κανένα ἐκρηκτικὸ μηχανῆμα, εἶπε ἕνας ἀπὸ τοὺς καλλιτέχναις.

Αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις πάγωσε ἀμέσως τὸ ζῆλο τῶν φρουρῶν τῆς τάξεως, οἱ ὁποῖοι εἶπαν:

— Τότε πρέπει νά εἰδοποιήσουμε τὸν κ. ἀστυνόμο!

Ἐτοιμαζόντουσαν νά πραγματοποιήσουν τὴν ἀπόφασί τους, ὅταν ἡ γρη῏α κυρία πὺ εἶχε συνέλθει ἐν τῷ μεταξύ ἀπὸ τὴν λιποθυμία τῆς, ἔφτασε ἐπὶ τόπου καὶ τοὺς εἶπε ὅτι ἦταν βέβαιη πὺς εἶχε δῆ προηγουμένως ἕνα κομμένο κεφάλι στὴν κόφα.

— Τότε πρόκειται περὶ ἐγκλήματος! εἶπεν ὁ ἕνας ἀστυφύλακας.

— Νά πᾶμε τὴν κόφα σὲ νεκροτομεῖο! εἶπεν ὁ ἄλλος.

Μὰ τὴν ἴδια στιγμή τὸ σκέπασμα τῆς κόφας ἀνασηκώθηκε. Ἐνας ἄνθρωπος ὀλόγυμος θῆκε ἀπὸ μέσα κι' ἄρχισε νά τρέχῃ καταδιωκόμενος ἀπὸ τοὺς ἀστυφύλακες κι' ἀπ' ὄλο τὸ πλήθος πὺ εἶχε συγκεντρωθῆ.

Στὸ τέλος τὸν ἔπιασαν, μὰ ἀντὶ νά τὸν πᾶνε σὲ νεκροτομεῖο, ὅπως σκόπευαν στὴν ἀρχῆ, τὸν ἔπῃγαν σὲ φρενοκομεῖο, γιὰτὶ εἶχε τρελλαθῆ...

Ἐκεῖ ὁ δήμαρχος τοῦ Βατραχοχωρίου ἔμεινε ὡς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του. Ἡ τρέλλα του ἦταν νά νομίζῃ πὺς τὸν εἶχαν δολοφονήσει καὶ τὸν εἶχαν κλείσει σὲ μιὰ κόφα.

Λ. ΞΑΝΘΡΟΦ

ΞΕΝΑΙ ΠΟΙΗΤΡΙΑΙ

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΟΛΟΣ

(Τῆς Βασιλίσσης Ἑλένης τῆς Ἰταλίας)

Λέγει στὴν κόρη ἡ μάνα τῆς: «Γιὰτὶ πικρὰ, γλυκεῖά μου κόρη, ἀναστενάξεις; Πὺς χαίρεται καὶ πὺς χαμογελά ἡ φύσι ὀλόγυρά σου δὲν κυττάξεις;

Εἶν' ὠμορφος ὁ κόσμος... Ὁ οὐρανὸς γαλάζιος, κ' εἶν' ἡ γῆ μυριανθισμένη. Κυττάξε δέντρα, θάλασσες, βουνά... Σὰ ζωγραφιὰ δὲν μοιάζουνε γραμμένη;

Ὁ ἥλιος τῆ μέρα φῶς χρυσὸ σκορπᾷ, τῆ νύχτα πάλι τᾶστρα σὰ διαμάντια λαμποκοποῦν, καὶ λυπημένη ἐσὺ στέκεις σὲ τόσες ὠμορφιές ἀγνάντια»

Κ' ἡ κόρη με τὴν ὄψι τῆ χλωμῆ, τὰ λυπημένα ὕγρά τῆς μάτια κλείνει, τὸ παλληκᾶρι βλέπει π' ἀγαπᾷ... Ὁ κόσμος ὄλος εἶν' αὐτὸ γιὰ κείνη...

Μετάφρασις ΜΑΡΙΑΣ ΖΑΜΠΑ

Μόνον τὸ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ» ἀγοράζει, εἰς ἀπολύτως ἰκανοποιητικὰς τιμὰς, παλαιὰ βιβλία, ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ, πρὸ τοῦ 1900, διάφορα φυλλάδια, παλιὰς φωτογραφίες, εἰκόνες, ἔγγραφα κ.τ.λ. Πληροφορία: Γραφεῖα «Μπουκέτου», Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5, Κῆπος Κλαυθμῶνος, 3—9 μ. μ. καθ' ἑκάστην καὶ τὰς Κυριακάς.

Η ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΑΣ

Τὸ «Μπουκέτο» ἐξέδωκε μέχρι σήμερον χάριν τῶν ἀναγνωστῶν του μιὰν σειρὰν ἀριστουργηματικῶν μυθιστορημάτων.

Τὰ μυθιστορήματα αὐτὰ δύνανται νά τὰ προμηθευθοῦν οἱ ἀναγνώσται μας ἀπευθυνόμενοι εἰς τὰ γραφεῖα μας, ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5 β' (ἐναντι πλατείας Κλαυθμῶνος), πρὸς 8 δραχ. ἕκαστον.

- 1) «ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΙΛΥΡΕΣ» τοῦ Ἀλφόνσου Κάρο.
- 2) «Ἡ ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ» τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά (υἱοῦ)
- 3 «ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΩ» τοῦ Ἀββᾶ Πρεβό.
- 4) «ΓΚΡΑΤΣΙΕΛΛΑ» τοῦ Λαμαρτίνου.
- 5) «ΜΙΜΗ ΠΕΝΣΟΝ» τοῦ Μυσσέ.
- 6) «Ο ΕΡΩΣ ΘΡΙΑΜΒΕΥΕΙ» τῆς Ντελλύ.
- 7) «ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΘΗΚΑΝ» τοῦ Α. Δουμά (πατρός).
- 8) «ΑΠΟ ΤΟ ΜΙΣΟΣ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» τῆς Ντελλύ.
- 9) «ΠΙΣΤΟΙ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» τοῦ Δουμά (πατρός).
- 10) «ΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ» τοῦ Ἐτεν σέλ.
- 11) «Ἡ ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΩΣΕ» τοῦ κόμητος
- 12) ντὲ Σεμουᾶ.
«Ἡ ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ» τοῦ Ὀκτ. Φεγιέ.
- 13) «Ο ΩΡΑΙΟΣ ΙΠΠΟΤΗΣ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» τοῦ Πῶλ Φεβᾶλ.
- 14) «ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ» τοῦ Πῶλ Φεβᾶλ — Β' μέρος τοῦ «ΩΡΑΙΟΥ ΙΠΠΟΤΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» (μόλις ἐξεδόθη.) (Σελίδες 400. Δραχμαὶ 10).

Ἀπὸ τὰς παλαιότερας ἐκδόσεις τοῦ «Μπουκέτου» δίδονται εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας με δραχμὰς 5 διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 δραχμὰς διὰ τὰς ἐπαρχίας, τὰ ἐξῆς βιβλία:

«Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ» τοῦ Ρ. Στήβενσον.

«Ἡ ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ» τῆς Σέλμας Λάγκερλεφ.

«Ἡ ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ» τοῦ Ερ. Μυρζέ.

«Ἡ ΣΟΝΙΑ» τῆς Γκρεβίλ

Καὶ «ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ» τοῦ Ἐντγαρ Πόε.

(Δύο τόμοι, ἕκαστος δραχ. 5 διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 διὰ τὰς Ἐπαρχίας).

Καὶ τὰ ὀκτὼ περίφημα:

«ἩΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

πὺ τιμῶνται δραχ. 25, πρὸς 5 δραχ. ἕκαστον διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 διὰ τὰς Ἐπαρχίας, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν.

Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν ἐπὶ πλέον τὰ ταχυδρομικὰ ἐξοδα, εἰδοποιοῦνται ὁμως οἱ ἀναγνώσται μας, ὅτι τὰ βιβλία αὐτὰ πρέπει νά τὰ ζητήσουν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας, καθ' ὅσον δὲν θὰ σταλῶσιν εἰς τὰ κατὰ τόπους Πρακτορεῖα τῶν ἐφημερίδων.